

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2021, NUMMER 265

Datum	21 december 2021
Van	College B&W
Behandeld door	Barbara Rijpkema, Sietske van Dijk
Doorkiesnummer	14 030
E-mailadres	b.rijpkema@utrecht.nl , s.van.dijk@utrecht.nl
Kenmerk	9443741
Beleidsveld	Openbare Ruimte, Wijk Binnenstad

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsragen jaargang 2021 nummer 265 van raadsleden Te Hoonte (VVD) en Van der Marel (VVD) van 3 november 2021 over Spelen in de stad; Healthy Urban Living ook voor kids. De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

Vraag 1

Deelt u met ons dat we als gemeente een bijzondere verplichting heeft om kinderen te voorzien in speelruimte?

Antwoord 1

Ja. In dat kader is ook de nieuwe speelvisie "Spelen in je eigen buurt" onlangs door het college vastgesteld en aan uw raad aangeboden.

Vraag 2

Kunt u een toelichting geven op het tot stand komen van de speeltuin in het Lauwerhof? (Hierbij graag in ieder geval ingaan op de volgende zaken: Welke stappen zijn doorlopen, hoe is de buurt betrokken, op wiens grond staat de speeltuin, hoe is deze betaald?)

Antwoord 2

Op 25 augustus 2018 hebben bewoners in de buurt van de watertoren Lauwerhof een aanvraag bij het Initiatievenfonds ingediend om de speelplek in de Lauwerhof op te knappen. De speelplek bestond op dat moment uit één duikelrek. Bij de aanvraag hebben de initiatiefnemers 37 handtekeningen aangeleverd van mensen uit de buurt die het initiatief ondersteunden. Onder leiding van een gemeentelijke projectleider en in samenspraak met de afdeling Beheer Openbare Ruimte (BOR) van Stadsbedrijven is er met de initiatiefnemers een ontwerp gemaakt voor de speelplek.

Op 18 november 2019 is een wijkbericht met de plannen verspreid waarop één reactie is binnengekomen van een bewoner die het niet met de plannen eens was.

Het betreft in erfpacht uitgegeven percelen aan Portaal. De gemeente is alleen nog bloot-eigenaar van de grond. Eigendom (van grond) wordt ook wel bloot eigendom genoemd als het belast is met een recht als erfpacht of opstal.

Vraag 3

Zijn bij de aanleg van de speeltuin ook andere locaties in de omgeving overwogen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke en waarom is de Lauwerhof gekozen?

Antwoord 3

We hebben geen andere locaties overwogen. Het bewonersinitiatief ging specifiek over deze locatie.

Vraag 4

Is het risico dat de speeltuin overlast zou geven van tevoren onderkend en zijn daar ondersteunende maatregelen en beheersafspraken over gemaakt?

Antwoord 4

Nee, we hebben het risico van overlast voor de woningen die direct aan de speelplek liggen onderschat. Er zijn een aantal woningen die direct aan de speelplaats grenzen die volledig op de Lauwerhof georiënteerd zijn. Deze woningen grenzen met alle ruimtes aan de speelplek en zijn voor lichtinval en ventilatie volledig van de Lauwerhof afhankelijk. De bewoners van deze woningen hebben niet voor het initiatief getekend en om diverse redenen hebben we de bezwaren van deze meest belanghebbenden pas gehoord na aanleg van de speelplek. We vinden het vervelend dat het zo gelopen is. De casus wordt geëvalueerd en de uitkomsten worden meegenomen in de gesprekken tussen Wijken, Spelen, sporten en bewegen en Stadsbedrijven over het verbeteren van de processen rondom speelinitiatieven.

Met de andere bewoner, die naar aanleiding van het wijkbericht aangaf het niet eens te zijn met de plannen is in het voortraject gesproken. In samenspraak met Portaal is er een nieuwe boom geplant om het uitzicht op het speelplekje te verminderen. Ook is een speelobject minder geplaatst dan in de oorspronkelijke plannen. Met de initiatiefnemers is afgesproken dat zij de zandbak dagelijks afdekken met een zeil. Verder zijn er geen beheersafspraken gemaakt.

Vraag 5

Hoeveel meldingen zijn er gedaan en hoeveel melders betreft dat?

Antwoord 5

Er zijn vijf huishoudens, direct aan de speelplek gelegen, die bij de gemeente hebben aangegeven dagelijks overlast te ondervinden van bezoekers van de speelplek.

Vraag 6

Welke actie is er door de gemeente gedaan om overlast te beperken?

Antwoord 6

Medewerkers van de gemeente zijn in gesprek gegaan met bewoners om samen te kijken welke kleine aanpassingen er mogelijk waren om de speelplek voor alle omwonenden op een goede manier in te passen. Naar aanleiding hiervan zijn er diverse maatregelen genomen. Zo is er een bordje geplaatst dat bezoekers oproept om rekening te houden met omwonenden, is er een extra strookje groen geplant tussen de speelplek en de erfafscheiding van één van de woningen, ook zijn er onder leiding van Buurtbemiddeling gesprekken gevoerd met de gebruikers, de initiatiefnemers en de direct aanwonenden. De direct aanwonenden hebben aangegeven dat deze maatregelen onvoldoende hielpen tegen de overlast van de spelende kinderen en hun ouders/ begeleiders.

Vraag 7

Is het mogelijk dat de ervaren overlast groter is door het thuiswerken in het kader van Corona? Is daar in de beoordeling rekening mee gehouden?

Antwoord 7

Het is mogelijk dat de ervaren overlast groter is door het thuiswerken als gevolg van Corona. Dat geldt echter alleen voor de frequentie van de overlast en niet voor de aard van de overlast.

Doordat de woningen zo dicht op de speelplek zitten en volledig op de hof georiënteerd zijn is er bij ieder gebruik een grote inbreuk op de leefbaarheid voor de bewoners. Hoewel dit tijdens de coronapandemie misschien vaker voorkwam, neemt dat niet weg dat ook bij minder gebruik de impact te groot is voor de direct aanwonenden.

Vraag 8

Hoe is de beslissing tot stand gekomen om de speeltuin weer te verwijderen? (Hierbij graag in ieder geval ingaan over welk overleg gevoerd is, welke andere opties overwogen zijn en hoe de besluitvorming heeft plaats gevonden.)

Antwoord 8

Na de in antwoord 6 beschreven maatregelen om de overlast te beperken hebben direct aanwonenden aangegeven dat deze maatregelen niet de ervaren overlast voldoende konden wegnemen. Daarop zijn huisbezoeken afgelegd bij een aantal direct aanwonenden waarin medewerkers van het wijkbureau hebben geconstateerd dat door de oriëntatie van deze woningen op de hof en de minimale afstand tussen de woningen en de speelplek de impact van de speelplek voor deze bewoners erg groot is. Hierop is aan de wijkwethouder Binnenstad geadviseerd om de speeltoestellen grotendeels weg te halen om de leefbaarheid voor de direct aanwonenden te herstellen. Naar aanleiding hiervan is een informatiebijeenkomst georganiseerd op de Lauwerhof om het besluit toe te lichten en met de bewoners in gesprek te gaan over een vergroeningsvoorstel voor de Lauwerhof.

Vraag 9

Welke alternatieven heeft de gemeente voor de kinderen om in de directe omgeving te spelen, nu deze speeltuin wordt verwijderd? Kunt u dit toelichten met een kaart waarop alle formele en informele speelplekken in de omgeving zijn aangegeven?

Antwoord 9

Op <https://www.buitenspeelkaart.nl/utrecht/> zijn alle speelplekken in Utrecht te vinden. We zijn in de Breedstraatbuurt op zoek naar een alternatieve locatie voor de speeltoestellen die in de Lauwerhof verwijderd worden.

Vraag 10

Hoe past de werkwijze van de gemeente binnen de kaders van het geldende beleid dat onderdeel is van de omgevingsvisie ('de Nota Speelruimte, 2009') en hoe past deze binnen de door dit college ter visie gelegde en aan de raad aangeboden 'Ontwerpvisie Speelruimte Utrecht, 2021'? En hoe binnen de zogenaamde Jantje Beton normen?

Antwoord 10

Binnen het huidige beleid "Geef de Jeugd de Ruimte" is benoemd dat de wijk Binnenstad heel beperkte openbare speelruimte heeft. Dit is inherent aan de bouw van deze wijk. In dat kader past het om de locatie aan de Lauwerhof na vraag van bewoners als speelplek in te richten. In het beleid staan geen richtlijnen voor afstanden tot woningen opgenomen. Voor de uitwerking en realisatie van deze speelplek zijn de richtlijnen van het participatiebeleid gevolgd. Het streven is om in de binnenstad toe te groeien naar de Jantje Beton norm (3 % van de oppervlakte van de wijk is ingericht als speelruimte). Er wordt door het wijkbureau actief gezocht naar een andere locatie voor een vervangende speelplek.

In het nieuwe beleid wordt aangegeven dat er voor de wijk binnenstad een speelruimtescan zal worden opgesteld (zoals voor elke wijk), waarna gekeken wordt hoeveel speelruimte er potentieel ontbreekt en waar deze kan worden aangevuld / verbeterd. Die kennis is nu nog niet voorhanden.

De organisatieonderdelen Wijken, Ruimte en Stadsbedrijven zijn met elkaar in gesprek om het proces rondom speelinitiatieven beter af te stemmen op het beleid rondom spelen. We streven ernaar om

daarmee vergelijkbare situaties als bij de Lauwerhof te voorkomen door de expertise op het gebied van participatie, spelen, sporten en bewegen en de technische expertise over de speelplekken bij elkaar te brengen.

Vraag 11

Welke stappen gaat het college nemen om te zorgen dat de Breedstraatbuurt gaat voldoen aan de geldende, dan wel de door het college voorgestelde normen?

Antwoord 11

We zoeken een alternatieve locatie voor de speeltoestellen van de Lauwerhof, bij voorkeur in de directe omgeving. Ook bij toekomstige ontwikkelingen in de Binnenstad houden we rekening met de behoefte aan meer speelruimte in de Binnenstad.

Vraag 12

Is het college bereid haar beslissing te heroverwegen in ieder geval totdat een alternatief beschikbaar is?

Antwoord 12

Nee, de impact van de speelplek op deze locatie is te groot voor een aantal direct aanwonenden. Dat hebben we verkeerd ingeschat en we willen dit op korte termijn herstellen.

Vraag 13

Wij zien verschillen tussen spelen in een niet-openbare binnentuin van een woonblok en spelen in de openbare ruimte. Ziet u ook verschillen, zo ja welke, zo nee waarom niet?

Antwoord 13

Wij zien deze verschillen ook. In de Ontwerpvisie Speelruimte 2021 stellen we dat er in elke buurt voldoende openbaar toegankelijke speelruimte zou moeten zijn. Op het moment dat dit niet haalbaar blijkt, dan kunnen niet-openbare locaties als beheerde speeltuinen en sommige schoolpleinen een aanvulling hierop zijn.

Vraag 14

Onze voorkeur gaat daarom uit naar oplossingen in de openbare ruimte. Bent u bereid daar een extra inspanning op te verrichten en meer speelplekken te realiseren in 'centrumgebieden', waar er nu weinig zijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 14

Onze voorkeur gaat ook uit naar oplossingen in de openbare ruimte. Tegelijkertijd wordt in de door u genoemde centrumgebieden door veel functies een beroep gedaan op de schaarse openbare ruimte. De Ontwerpvisie Speelruimte wordt de komende jaren per wijk uitgewerkt in een wijkspeelruimtescan. Daaruit komen de mogelijke maatregelen naar voren om voldoende speelruimte, van formaat en kwaliteit, te realiseren in de centrumgebieden. Op basis hiervan zullen voorstellen gedaan worden om deze extra speelruimte te realiseren.

Vraag 15

Kunt u daarin in ieder geval de volgende plekken meenemen, graag een toelichting waarom wel/niet:

- a. Een (extra) speeltuin binnen het (uitgebreide) voetgangersgebied in het centrum?
- b. Een (extra) speeltuin in de openbare ruimte van Leidsche Rijn Centrum binnen het voetgangers/verkeersluwe gebied tussen spoor/ Grauwaartsingel/ Vaduzdijk/ Busbaan? Bijvoorbeeld op de Dublinstraat?
- c. Een speelplek op het Forum?
- d. Een speelplek in de openbare Ruimte van Zijdebalen?

Antwoord 15

Zowel voor de binnenstad als voor de wijk Noordwest moet nog een speelruimtescan worden opgesteld. Deze scan zal onderbouwen waar behoefte is aan extra speelruimte. Op dit moment zijn deze data nog niet voor handen.

In Leidsche Rijn is wel data voorhanden. Vanwege de sterke toename van kinderen en jongeren is voor Leidsche Rijn en Vleuten-De Meern in 2018 een "Aanvulling Wijkspiegelruimteplan" geschreven die daarmee ook als kader wordt gebruikt bij de uitwerking van speelvoorzieningen voor Leidsche Rijn Centrum. Vooruitlopend op de nog op te stellen wijkspiegelruimtescan voor Leidsche Rijn wordt in Leidsche Rijn Centrum al volop ingezet op speelvoorzieningen en worden inrichtingsplannen herijkt. In het winkelgebied van Leidsche Rijn Centrum zijn dit veelal speelaanleidingen zoals de fonteinen op het Brusselplein, de grote klauterknuffel "Rijntje" en de ontmoetingsbanken op het Hof van Bern. Ook wordt gewerkt aan realisatie van een (water-)speelplek tussen het winkelgebied en de cultuorkavel Berlijnplein bij het Plantsoen van Boedapest. Tevens worden in de toekomst nog diverse speelvoorzieningen gerealiseerd in het toekomstige Park Leeuwesteyn, wordt een speelplek toegevoegd op het dak van het nieuwe schoolgebouw Academie Tien aan het Berlijnplein en wordt op dit moment een grote skatebaan aangelegd op de noordpunt van het Willem-Alexanderpark. Daarnaast vragen wij ontwikkelaars van recente tenders om ook op binnenterreinen speelvoorzieningen op te nemen.

Gezien de vele (geplande) speelvoorzieningen in Leidsche Rijn Centrum zien wij geen aanleiding voor de toevoeging van een extra speelvoorziening in de Dublinstraat.

Zie antwoord op vraag 14.

Vraag 16

Kunt u aangeven hoe het college in nieuwe en bestaande hoogstedelijke gebieden gaat toezien op het opnemen van voldoende speelruimte in de openbare ruimte?

Antwoord 16

De speelruimtescan die van elke wijk wordt gemaakt, zal aangeven in hoeverre een wijk voldoet aan de norm die we onszelf stellen in de Ontwerpvisie Speelruimte. Op basis van deze scan worden voorstellen gedaan om meer speelruimte toe te voegen of speelruimte aan te vullen. De realisatie van deze voorstellen is afhankelijk van de dan beschikbare financiering voor speelruimte, initiatievenfonds en budgetten voor onderhoud en vervanging.

Vraag 17

Bent u bereid ten aanzien van de Lauwershof geen onomkeerbare stappen te nemen tot deze Schriftelijke Vragen zijn beantwoord en over de beantwoording eventueel een raadsdebat heeft kunnen plaats vinden?

Antwoord 17

Dit besluit is reeds genomen, we hebben in antwoord op vraag 7 uitgelegd dat de grote inbeuk op de leefbaarheid voor de bewoners van de woningen die volledig op de hof georiënteerd zijn in acht genomen is. Dit besluit is met alle betrokkenen gecommuniceerd. De speeltoestellen zijn op dit moment nog niet verplaatst.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Schriftelijke vragen Spelen in de stad; Healthy Urban Living ook voor kids

3 november 2021

Vragen:

De Utrechtse VVD maakt zich al jaren sterk voor voldoende speelruimte in de stad. We hebben initiatief genomen om extra speelplekken in de VINEX-locaties te realiseren die beter aansluiten op de doelgroepen. Eerder stelden we al vragen die ertoe geleid hebben dat kinderen voor spelen niet meer hoeven te wachten tot het opleveren van de wijk. Ook hebben we laten horen dat spelen niet uit het initiatievenfonds hoeft wat ons betreft, maar gewoon goed geregeld moet zijn.

Met de verdere verdichting van de stad die is ingezet maken we ons in het bijzonder zorgen over hoe het spelen geregeld is. Voor het kunnen leven in de stad is voor gezinnen ook de speelruimte van belang. Healthy Urban Living in de stad begint bij ons ook met kunnen spelen in de stad. We zien dat de gemeente daar niet altijd in vooroploopt; een stad als Utrecht zou dat wel moeten willen.

Vandaar dat wij teleurgesteld zijn over de berichtgeving rond de speeltuin in de Lauwerhof. Deze speeltuin wordt na één jaar alweer verwijderd. Hoe gaan ouders dat aan hun kinderen uitleggen? Nu de stad sterk wordt verdicht en de stad meer verstedelijkt, zullen vaker dilemma's ontstaan tussen verschillende doelgroepen.

1. Deelt u met ons dat we als gemeente een bijzondere verplichting heeft om kinderen te voorzien in speelruimte?

Spelen in de Lauwerhof

2. Kunt u een toelichting geven op het tot stand komen van de speeltuin in het Lauwerhof?
(Hierbij graag in ieder geval ingaan op de volgende zaken: Welke stappen zijn doorlopen, hoe is de buurt betrokken, op wiens grond staat de speeltuin, hoe is deze betaald?)
3. Zijn bij de aanleg van de speeltuin ook andere locaties in de omgeving overwogen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke en waarom is de Lauwerhof gekozen?
4. Is het risico dat de speeltuin overlast zou geven van tevoren onderkend en zijn daar ondersteunende maatregelen en beheersafspraken over gemaakt?
5. Hoeveel meldingen zijn er gedaan en hoeveel melders betreft dat?
6. Welke actie is er door de gemeente gedaan om overlast te beperken?

7. Is het mogelijk dat de ervaren overlast groter is door het thuiswerken in het kader van Corona? Is daar in de beoordeling rekening mee gehouden?
8. Hoe is de beslissing tot stand gekomen om de speeltuin weer te verwijderen? *(Hierbij graag in ieder geval ingaan over welk overleg gevoerd is, welke andere opties overwogen zijn en hoe de besluitvorming heeft plaats gevonden.)*
9. Welke alternatieven heeft de gemeente voor de kinderen om in de directe omgeving te spelen, nu deze speeltuin wordt verwijderd? Kunt u dit toelichten met een kaart waarop alle formele en informele speelplekken in de omgeving zijn aangegeven?
10. Hoe past de werkwijze van de gemeente binnen de kaders van het geldende beleid dat onderdeel is van de omgevingsvisie ('de Nota Speelruimte, 2009') en hoe past deze binnen de door dit college ter visie gelegde en aan de raad aangeboden 'Ontwerpvisie Speelruimte Utrecht, 2021'? En hoe binnen de zogenaamde Jantje Beton normen?
11. Welke stappen gaat het college nemen om te zorgen dat de Breedstraatbuurt gaat voldoen aan de geldende, dan wel de door het college voorgestelde normen?
12. Is het college bereid haar beslissing te heroverwegen in ieder geval totdat een alternatief beschikbaar is?

Spelen in (nieuwe) centrumgebieden

We zien in zijn algemeenheid dat er weinig speelplekken zijn in de directe omgeving van centrumgebieden en winkelcentra. Dit geldt niet alleen voor bestaande centrubuurten (waar het historisch misschien lastig is om plek te vinden), maar ook voor nieuwe hoogstedelijke gebieden. In Leidsche Rijn Centrum Kern is bijvoorbeeld geen enkele formele speelplek voor kinderen in de openbare ruimte. In Zijdebalen ontbreekt ook een speelplek in de openbare ruimte. Op het gehele Forum (waar ook woningen aan zitten) is tevens geen speelplek opgenomen. Bij veel winkelcentra is geen speelplek aanwezig. In veel nieuwe gebieden wordt voor spelen ook verwezen naar de binnentuinen van woonblokken.

13. Wij zien verschillen tussen spelen in een niet-openbare binnentuin van een woonblok en spelen in de openbare ruimte. Ziet u ook verschillen, zo ja welke, zo nee waarom niet?
14. Onze voorkeur gaat daarom uit naar oplossingen in de openbare ruimte. Bent u bereid daar een extra inspanning op te verrichten en meer speelplekken te realiseren in 'centrumgebieden', waar er nu weinig zijn? Zo nee, waarom niet?
15. Kunt u daarin in ieder geval de volgende plekken meenemen, graag een toelichting waarom wel/niet:
 - a. Een (extra) speeltuin binnen het (uitgebreide) voetgangersgebied in het centrum?
 - b. Een (extra) speeltuin in de openbare ruimte van Leidsche Rijn Centrum binnen het voetgangers/verkeersluwe gebied tussen spoor/ Grauwaartsingel/ Vaduzdijk/ Busbaan? Bijvoorbeeld op de Dublinstraat?
 - c. Een speelplek op het Forum?
 - d. Een speelplek in de openbare Ruimte van Zijdebalen?

16. Kunt u aangeven hoe het college in nieuwe en bestaande hoogstedelijke gebieden gaat toezien op het opnemen van voldoende speelruimte in de openbare ruimte?

Tot slot,

17. Bent u bereid ten aanzien van de Lauwershof geen onomkeerbare stappen te nemen tot deze Schriftelijke Vragen zijn beantwoord en over de beantwoording eventueel een raadsdebat heeft kunnen plaats vinden?

Gesteld door:

- Gertjan te Hoonte, VVD
- Erik van der Marel, VVD